

وجه التزام در حقوق ایران، کشورهای اسلامی

و انخلیس

«همراه بارویه قضایی و نمونه قراردادهای حاوی شرط وجه التزام»

نگارش

مجید خلیل پور کرگانی

کارشناس ارشد حقوق خصوصی و مدرس دانشگاه

اصغر حسین زاده

وکیل پایه یک دادگستری و مدرس دانشگاه

سرشناسه	خلیل پور گرگانی، مجید، ۱۳۶۶
عنوان و نام پدیدآور	وجه التزام در حقوق ایران، کشورهای اسلامی و انگلیس «همراه با رویه قضایی و نمونه قراردادهای حاوی شرط وجه التزام» / نگارش مجید خلیل پور گرگانی، اصغر حسین زاده
مشخصات نشر	تهران: انتشارات فردوسی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۲۰۸ ص.
شابک	۹۷۸ - ۹۶۴ - ۸۳۴۷ - ۵۸ - ۶
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه: ص ۲۰۳.
موضوع	وجه التزام - ایران
موضوع	وجه التزام - انگلستان
موضوع	وجه التزام - کشورهای اسلامی
موضوع	حقوق تطبیقی
شناسه افزوده	حسین زاده، اصغر
رده بندی کنگره	۳۹۲ / ۳ و ۸ خ / ۵ / ۸۷۰ KMH
رده بندی دیویی	۳۴۵ / ۴۵۰۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۳۷۶۲۸۲

انتشارات فردوسی

نام کتاب: وجه التزام در حقوق ایران، کشورهای اسلامی و انگلیس

مؤلف: مجید خلیل پور گرگانی - اصغر حسین زاده

تیراژ: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۸۳۴۷ - ۵۸ - ۶

نوبت چاپ: اول

ISBN 978 - 964 - 8347 - 58 - 6

چاپ: اتحاد / ۹۲

قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان

ناشر: انتشارات فردوسی، تهران، خیابان باب همایون، شماره ۸

تلفکس: ۳۳۹۶۲۶۶۷

تلفن: ۳۳۱۱۱۹۵۱

فهرست

۱۳	پیشگفتار.....
۱۵	بخش اول: وجه التزام و ماهیت حقوقی آن
۱۷	فصل اول: کلیات.....
۱۷	مبحث اول: تعهدات قراردادی و اصاله اللزوم.....
۱۸	مبحث دوم: نحوه‌ی تعیین مسئولیت و میزان خسارت قراردادی.....
۲۲	فصل دوم: تعریف وجه التزام و سابقه تاریخی آن.....
۲۲	مبحث اول: تعریف وجه التزام.....
۲۲	گفتار اول: تعریف وجه التزام در حقوق ایران.....
۲۶	گفتار دوم: تعریف وجه التزام در حقوق انگلیس و کشورهای اسلامی.....
۲۹	مبحث دوم: سابقه شرط وجه التزام.....
۳۰	گفتار اول: سابقه شرط وجه التزام در احکام فقهی.....
۳۱	گفتار دوم: سابقه وجه التزام در حقوق ایران.....
۳۵	گفتار سوم: سابقه وجه التزام در حقوق انگلیس و کشورهای اسلامی.....
۳۷	مبحث سوم: کاربرد وجه التزام.....
۴۰	فصل سوم: ماهیت حقوقی شرط وجه التزام.....
۴۰	مبحث اول: ماهیت حقوقی وجه التزام در حقوق ایران.....
۴۱	گفتار اول: وجه التزام مبین وجود خيار شرط است.....
۴۴	گفتار دوم: وجه التزام جریمه عدم انجام تعهد است.....
۴۶	گفتار سوم: وجه التزام، خسارت عدم انجام تعهد است.....
۵۰	مبحث دوم: ماهیت حقوقی وجه التزام در حقوق انگلیس و کشورهای اسلامی.....
۵۲	فصل چهارم: وجه التزام و سایر قراردادهای مربوط به مسئولیت
۵۲	مبحث اول: شروطی که در اصل نظام مسئولیت و حدود آن تاثیر میگذارند.....

۵۳	گفتار اول: شرط وجه التزام و شرط عدم مسئولیت
۵۳	بند اول: مفهوم و ماهیت حقوقی شرط عدم مسئولیت
۵۹	بند دوم: مقایسه‌ی شرط وجه التزام با شرط عدم مسئولیت
۵۹	گفتار دوم: شرط وجه التزام و شرط محدودکننده مسئولیت
۵۹	بند اول: مفهوم و ماهیت حقوقی شرط محدودکننده مسئولیت
۶۰	بند دوم: مقایسه‌ی شرط وجه التزام با شرط محدودکننده مسئولیت
۶۱	گفتار سوم: شرط وجه التزام و شرط فزونی مسئولیت
۶۱	بند اول: مفهوم و ماهیت حقوقی شرط فزونی مسئولیت
۶۳	بند دوم: مقایسه شرط وجه التزام با شرط فزونی مسئولیت
۶۴	مبحث دوم: شروطی که مبلغ و میزان مشخصی را در مسئولیت متعهد معین میکنند
۶۴	گفتار اول: وجه التزام، بیعانه و جریمه‌ی عدول
۶۴	بند اول: تعریف بیعانه و جریمه‌ی عدول
۶۹	بند دوم: مقایسه‌ی شرط وجه التزام با بیعانه و جریمه‌ی عدول
۶۹	الف: مقایسه‌ی وجه التزام و بیعانه
۷۰	ب: مقایسه وجه التزام با جریمه‌ی عدول
۷۱	گفتار دوم: شرط وجه التزام و ضمانت‌نامه‌ی بانکی
۷۲	بند اول: مفهوم ضمانت‌نامه‌ی بانکی و ماهیت حقوقی آن
۷۴	الف: عقد ضمان
۷۵	ب: ایقاع
۷۶	ج: تعهد به نفع ثالث
۷۶	د: قرارداد موضوع ماده ۱۰۰ قانون مدنی
۷۸	بند دوم: مقایسه‌ی شرط وجه التزام با ضمانت‌نامه‌ی بانکی
۷۹	مبحث سوم: خصایص شرط وجه التزام
۷۹	الف: مبلغ مزبور خسارت، عدم انجام تعهد است
۷۹	ب: وجه التزام وسیله‌ی تضمین‌کننده‌ی اجرای تعهدات قراردادی است
۸۰	پ: وجه التزام خسارت مقطوع به است

۸۳	بخش دوم: آثار اجرایی شرط وجه التزام
۸۴	فصل اول: اعتبار وجه التزام قراردادی
۸۵	مبحث اول: شرایط اعتبار وجه التزام
۸۵	گفتار اول: شرایط اعتبار وجه التزام در حقوق ایران
۸۵	بند اول: شرایط عمومی
۸۷	بند دوم: شرایط اختصاصی
۸۹	گفتار دوم: شرایط اعتبار در حقوق انگلیس و کشورهای اسلامی
۹۰	مبحث دوم: اعتبار وجه التزام در قراردادها
۹۰	گفتار اول: قراردادهایی که موضوع آن انجام فعل یا ترک آن است
۹۰	بند اول: وجه التزام در عقد نکاح
۹۱	الف: شرط وجه التزام در وعده نکاح
۹۵	ب: شرط وجه التزام در عقد نکاح
۹۶	بند دوم: شرط وجه التزام در قراردادهای تجاری
۹۷	گفتار دوم: قراردادهایی که موضوع آن پرداخت وجه نقد است «تعهدات پولی»
۹۹	بند اول: در حقوق ایران
۹۹	الف: خسارت تاخیر تادیه قبل از انقلاب اسلامی
۱۰۰	ب: خسارت تاخیر تادیه پس از انقلاب اسلامی
۱۰۵	پ: خسارت تاخیر تادیه از نگاه حقوقدانان و فقها
۱۰۸	ت: نظر برگزیده
۱۰۹	بند دوم: در حقوق انگلیس و کشورهای اسلامی
۱۱۱	فصل دوم: شرایط مطالبه و تجزیه و تعدیل وجه التزام
۱۱۱	مبحث اول: شرایط مطالبه وجه التزام در حقوق ایران
۱۱۱	گفتار اول: شرایط مطالبه وجه التزام در حقوق ایران
۱۱۲	الف: احراز عهده شکنی و به عبارت دیگر اثبات عدم انجام تعهد یا تاخیر در اجرای آن
۱۱۳	ب: عدم انجام تعهد مستند به فعل خود متعهد باشد
۱۱۴	پ: برای مطالبه وجه التزام لازم نیست حتماً خسارتی به متعهدله وارد شده باشد

- گفتار دوم: در حقوق انگلیس و کشورهای اسلامی..... ۱۱۵
- مبحث دوم: تعدیل و تجزیه وجه التزام..... ۱۱۸
- گفتار اول: تعدیل و تجزیه وجه التزام در حقوق ایران..... ۱۱۸
- بند اول: تعدیل وجه التزام..... ۱۱۸
- الف: تعدیل قراردادی..... ۱۱۹
- ب: تعدیل تافرنی..... ۱۲۰
- پ: تعدیل قضایی..... ۱۲۲
- بند دوم: تجزیه وجه التزام..... ۱۲۲
- گفتار دوم: تجزیه و تعدیل وجه التزام در حقوق انگلیس و کشورهای اسلامی..... ۱۲۴
- گفتار سوم: وجه التزام علاوه بر خسارت..... ۱۲۶
- گفتار چهارم: آثار حقوقی وجه التزام..... ۱۲۹
- بند اول: وجه التزام در مقام عدم انجام تعهد..... ۱۲۹
- بند دوم: وجه التزام در مقام تاخیر در انجام تعهد..... ۱۳۱
- فصل سوم: مزایا و معایب شرط وجه التزام..... ۱۳۳
- مبحث اول: فواید شرط وجه التزام..... ۱۳۳
- گفتار اول: فواید وجه التزام در حقوق ایران..... ۱۳۳
- الف: متعهده جهت استحقاق مطالبه وجه التزام نیاز به اثبات تقصیر متعهد ندارد..... ۱۳۳
- ب: متعهده برای مطالبه وجه التزام نیاز به اثبات ورود ضرر ندارد..... ۱۳۴
- پ: تسریع در دادرسی و کاهش هزینه‌های مربوط به آن..... ۱۳۵
- ت: شرط وجه التزام، تضمین‌کننده تعهدات قراردادی است..... ۱۳۶
- ث: وجود شرط وجه التزام در قراردادها موجب گسترش فعالیت‌های تجاری می‌شود..... ۱۳۷
- ج: وجود شرط وجه التزام موجب محدود شدن مسئولیت متعهد می‌شود..... ۱۳۷
- گفتار دوم: فواید شرط وجه التزام در حقوق انگلیس و کشورهای اسلامی..... ۱۳۷
- الف: وجه التزام قراردادی، تضمین‌کننده اجرای تعهدات قراردادی است..... ۱۳۷
- ب: رفع تنازعات احتمالی و سهولت کار محاکم..... ۱۳۸
- پ: منافع مادی متعهده و عدول از قواعد عمومی مسئولیت..... ۱۳۹

۱۳۹.....	مبحث دوم: معایب شرط وجه التزام.....
۱۴۰.....	گفتار اول: معایب شرط وجه التزام در حقوق ایران.....
۱۴۰.....	الف: سوءاستفاده‌ی طرف قراردادی که از موقعیت برتر اقتصادی برخوردار است.....
۱۴۱.....	ب: غیرقابل تعدیل بودن وجه التزام.....
۱۴۱.....	گفتار دوم: معایب شرط وجه التزام در حقوق انگلیس و کشورهای اسلامی.....
۱۴۲.....	الف: بی‌اعتباری وجه التزام تضمینی در حقوق انگلیس.....
۱۴۲.....	ب: مفروض بودن ضرر در حقوق کشورهای اسلامی.....
۱۴۴.....	نتیجه گیری.....
۱۴۷.....	آراء دادگاهها در خصوص وجه التزام.....
۱۴۷.....	ضمیمه شماره ۶.....
۱۴۹.....	ضمیمه شماره ۲.....
۱۵۱.....	ضمیمه شماره ۳.....
۱۵۴.....	ضمیمه شماره ۴.....
۱۵۶.....	ضمیمه شماره ۵.....
۱۶۱.....	ضمیمه شماره ۶.....
۱۷۰.....	نمونه قراردادهای حاوی شرط وجه التزام.....
۱۷۰.....	ضمیمه شماره ۳.....
۱۷۴.....	ضمیمه شماره ۸.....
۱۷۸.....	ضمیمه شماره ۹.....
۱۸۱.....	ضمیمه شماره ۱۰.....
۱۸۶.....	ضمیمه شماره ۱۱.....
۱۸۹.....	ضمیمه شماره ۱۲.....
۱۹۳.....	ضمیمه شماره ۱۳.....
۱۹۷.....	نمونه دادخواست با خواسته مطالبه وجه التزام.....
۱۹۷.....	ضمیمه شماره ۱۴.....

نمونه دادخواست با خواسته التزام به تنظیم سند رسمی و وجه التزام ۱۹۹
ضمیمه شماره ۱۵ ۱۹۹

منابع و مآخذ ۲۰۱
۱- منابع فارسی ۲۰۱
الف: کتب ۲۰۱
ب: مقالات و جزوات ۲۰۲
۲- منابع عربی ۲۰۳
۳- منابع انگلیسی ۲۰۴

۲۵۱
۲۶۱
۲۷۱
۲۸۱
۲۹۱
۳۰۱
۳۱۱
۳۲۱
۳۳۱
۳۴۱
۳۵۱
۳۶۱
۳۷۱
۳۸۱
۳۹۱
۴۰۱
۴۱۱
۴۲۱
۴۳۱
۴۴۱
۴۵۱
۴۶۱
۴۷۱
۴۸۱
۴۹۱
۵۰۱
۵۱۱
۵۲۱
۵۳۱
۵۴۱
۵۵۱
۵۶۱
۵۷۱
۵۸۱
۵۹۱
۶۰۱
۶۱۱
۶۲۱
۶۳۱
۶۴۱
۶۵۱
۶۶۱
۶۷۱
۶۸۱
۶۹۱
۷۰۱
۷۱۱
۷۲۱
۷۳۱
۷۴۱
۷۵۱
۷۶۱
۷۷۱
۷۸۱
۷۹۱
۸۰۱
۸۱۱
۸۲۱
۸۳۱
۸۴۱
۸۵۱
۸۶۱
۸۷۱
۸۸۱
۸۹۱
۹۰۱
۹۱۱
۹۲۱
۹۳۱
۹۴۱
۹۵۱
۹۶۱
۹۷۱
۹۸۱
۹۹۱
۱۰۰۱